Dosar nr. 2-24082977-05-2r-13112024

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecător: Natalia Costaș

Curtea de Apel Sud

D E C I Z I E
în numele Legii

27 februarie 2025 municipiul Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud, sediul Cahul
în componenţa:
Președintele completului, judecător: Natalia Bondarenco,
judecătorii: Serghei Pilipenco, Evgheni Bancov

în lipsa părților, a judecat recursul declarat de către Gordaș Igor împotriva încheierilor Judecătoriei Bălți, sediul Central, pronunțate la 30 iulie 2024 și 18 septembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Sistemului Judecătoresc al Republicii Moldova, în persoana Sistemului Judecătoresc Național unic, compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente Curtea de Apel Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și încasarea prejudiciului moral, -

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La 26 iulie 2024 Gordaș Igor a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva Sistemului Judecătoresc al Republicii Moldova, în persoana Sistemului Judecătoresc Național unic, compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente Curtea de Apel Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și încasarea prejudiciului moral.

Actele judecătorești ale instanței de fond.

Prin încheierea din 30 iulie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, pe motiv că cererea de chemare în judecată a fost depusă cu încălcarea condițiilor art.167 alin.(1) lit.a) și art.166 alin.(2) lit.d) din Codul de procedură civilă, cu stabilirea unui termen reclamantului pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de chemare în judecată, și anume: concretizarea esenței încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului; prezentarea cererii de chemare în judecată redactate în limba oficială a procesului sau în limba pe care o cunoaște, dar însoțită de traducere în limba de stat, precum și prezentarea dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 (șapte) zile.

Prin încheierea din 18 septembrie 2024 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Gordaș Igor împotriva Sistemului Judecătoresc al Republicii Moldova, în persoana Sistemului Judecătoresc Național unic, compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente Curtea de Apel Bălți, cu privire la

constatarea faptului discriminării, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și încasarea prejudiciului moral.

Solicitarea recurentului.

Legalitatea încheierii judecătorești de restituire a cererii a fost contestată cu recurs la 04 octombrie 2024 de către Gordaș Igor, prin care solicită casarea încheierii instanței de fond, cu trimiterea cauzei spre examinare la Judecătoria Bălți.

Drept argumente pentru înaintarea recursului a indicat că, o parte a puterii judecătorești reprezentată de Sistemul Judiciar Național unificat cunoaște situația financiară dificilă a acestuia, fiind persoană cu *****, însă au lăsat cererea sa fără mișcare. Totodată, consideră că are statut de beneficiar de asistență juridică garantată de stat, în mod automat.

Consideră că, instanța de fond ilegal l-a obligat să ofere o traducere în limba română a cererii de chemare în judecată, ceia ce consideră discriminatoriu și provocator, deoarece contravine legislației în vigoare.

Termenul de depunere a recursului.

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii*.

Analizând lucrările dosarului, se atestă că prima instanță a emis unipersonal încheierea contestată la 18 septembrie 2024, care fiind expediată în adresa recurentului la 19 septembrie 2024, care a fost recepționată de Gordaș Igor la 24 septembrie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.15). Cerere de recurs a fost înregistrată la instanța de judecată de către Gordaș Igor în data de 04 octombrie 2024.

Astfel, se reține respectarea termenului de înaintare a recursului împotriva încheierii emise de prima instanță de către Gordaș Igor.

Procedura de notificare a fost legal executată.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit nu a fost depus referință, și nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierilor atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs și a materialelor din dosar, Completul de judecată consideră recursul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea încheierilor primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, *încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile*

în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Conform art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea*.

După cum rezultă din actele cauzei, Gordaș Igor a înaintat în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva Sistemului Judecătoresc al Republicii Moldova, în persoana Sistemului Judecătoresc Național unic, compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente Curtea de Apel Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și încasarea prejudiciului moral.

La faza de primire a cererii în procedură, judecătorul Judecătoriei Bălți, sediul Central, verificând corespunderea cererii cu normele procesual-civile, a emis încheierea din 30 iulie 2024, prin care nu a dat curs cererii depuse de Gordaș Igor, comunicându-i despre necesitatea lichidării neajunsurilor indicate în partea descriptivă a încheierii, cu acordarea unui termen de 7 zile de la recepționarea încheierii.

Ulterior, din motivul neexecutării în termenul stabilit a încheierii din 30 iulie 2024, judecătorul Judecătoriei Bălți, sediul Central, în temeiul art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 18 septembrie 2024, a restituit cererea depusă de Gordaș Igor, împreună cu toate înscrisurile anexate.

Potrivit art.110 Cod de procedură civilă, *termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanţa (judecătorul), participanţii la proces şi alte persoane legate de activitatea instanţei trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.*

Conform art.10 alin.(1) Cod de procedură civilă, *sancţiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.*

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că reclamanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de chemare în judecată.

Aici instanța de recurs evidențiază că, în conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, a*ctele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanţa judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor şi cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.*

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, *dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanţa judecătorească ori în o altă organizaţie, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operaţiunile respective.*

La caz, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma motivelor invocate de recurent, raportate la actele și circumstanțele cauzei, Completul de judecată conchide că soluția oferită de prima instanță privind restituirea cererii înaintate de Gordaș Igor este una justă și întemeiată, or, la caz ultimul nu a înlăturat toate neajunsurile reținute în încheierea instanței de fond din 30 iulie 2024 și anume nu a prezentat dovada achitării taxei de timbru în mărime de 200 lei, fapt pentru care i-a și fost acordat termen de către instanță. În acest sens,

Completul de judecată ține să menționeze că achitarea taxei de timbru este o condiție imperativă prevăzută de Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, iar impunerea la plata unor contribuții prevăzute de lege (la caz taxa de timbru), nu poate fi privită ca o barieră pentru accesul la un tribunal, or cuantumul acestor contribuții (200 lei) nu este impunător în măsura de a afecta dreptul de proprietate a persoanei. Totuși, Completul de judecată reține că persoana poate pretinde scutirea de la plata taxei de timbru în funcție de situația materială şi de probele prezentate în acest sens, ceea ce nu a fost solicitat de Gordaș Igor.

Completul de judecată relevă regula rolului activ pe care participanții la proces, titulari ai unui interes material și/sau procesual trebuie să-l manifeste în proces, inclusiv sub aspectul înlăturării omisiunilor depistate, odată ce aceștia au fost înștiințați despre faptul stabilirii termenului pentru lichidarea neajunsurilor. Nemijlocit Curtea Europeană, în jurisprudența sa privind admisibilitatea cererilor parvenite către Curte, statuează asupra necesității părților de a manifesta un rol activ în procesul realizării drepturilor sale. Iar, în cazul în care o parte omite să producă probele sau informațiile solicitate de Curte, ori să prezinte, din proprie inițiativă, informații pertinente, sau, dă dovadă, în alt fel, de lipsă de participare efectivă la procedură, Curtea poate trage, din comportamentul său, concluziile pe care le consideră adecvate.

În circumstanțele date, Completul de judecată conchide a respinge cererea de recurs, din motivul netemeiniciei acesteia, deoarece exonerarea arbitrară a recurentului de sancţiunile procedurale stabilite de prevederile legale precitate, în sensul prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, afectează exigenţele unui proces echitabil în sensul art. 6 CEDO, potrivit cărora instanţa de judecată are obligaţia de a asigura aparenţele de imparţialitate şi de a nu admite acte de intervenţie arbitrară în favoarea sau defavoarea uneia din părţi, având obligaţia concretizată şi de jurisprudenţa Curţii Constituţionale, potrivit căreia una din caracteristicile constituţionale ale statului de drept o constituie obligaţiunea statului, autorităţilor lui publice, instituţiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuţiilor lor, stabilite de Constituţie şi legi, or, instanţele de judecată nefiind o excepţie în acest sens (Hotărârea nr. 2 din 19.01.1998).

În acest sens, Completul de judecată consideră necesar de a reitera, că potrivit art. 2 alin. (1) Cod de procedură civilă, procedura de judecare a cauzelor civile în instanţele judecătoreşti de drept comun şi în cele specializate este stabilită de [...] Constituţia Republicii Moldova, de prezentul Cod şi de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispoziţiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova şi prezentului Cod.

Totodată, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr. 3 din 20.01.2015, §41 importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autorităţile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenţilor publici, exigenţa este ca aceştia să acţioneze în limitele atribuţiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, părțile în proces nu sunt scutite de obligațiile procesuale pozitive întru exercitarea corespunzătoare a obligațiilor legale. Or, în speță, partea recurentă nu au depus suficiență diligență, în vederea exercitării obligaților procedurale avute, situație care s-a soldat cu restituirea cererii de chemare în judecată.

La capitolul numit urmează a se accentua, că instanţa de recurs nu este în drept de a admite derogări de la prevederile legii comise de partea reclamant/recurent și de a-i acorda facilități în detrimentul celorlalți participanți ai procesului. Or, principiul preeminenţei dreptului, inserat în preambulul Convenţiei Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în acelaşi timp un important impuls la adoptarea Convenţiei (Golder contra Regatul Unit al Marei Britanii, nr. 4451/70 din 21.02.1975, par. 34, f.d. 30), cât şi parte integrantă a Convenţiei în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (2) al Convenţiei de la Viena cu privire la dreptul tratatelor din

23.05.1969, nu poate fi neglijat la soluţionarea pricinilor civile, potrivit prevederilor art. 12 Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul de judecată reţine şi dispoziţiile art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, potrivit cărora părţile au obligaţia să se folosească cu bună-credinţă de drepturile lor procedurale, iar conform prevederilor art. 10 Cod de procedură civilă, îndeplinirea defectuoasă a unui act de procedură este susceptibilă suportării de către partea culpabilă a urmărilor nefavorabile, stabilite, la caz, de art. 170 Cod de procedură civilă, exonerarea fiind inadmisibilă în condiţiile impuse de reglementările procedurii civile în vigoare. Drept rezultat, partea ce se face vinovată de neîndeplinirea/încălcarea obligațiilor procedurale pozitive impuse de lege, urmează să suporte consecinţele procedurale, ce constau în restituirea cererii de chemare în judecată.

Reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind că instanța de recurs a constatat netemeinicia argumentelor invocate de recurent, combătute integral prin constatările expuse mai sus şi, concomitent, a constatat legalitatea încheierilor din 30 iulie 2024 și din 18 septembrie 2024, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Gordaș Igor.

Totodată, Completul de judecată ține să menționeze că conform art. 437 alin. (2) Cod de procedură civilă „*la cererea de recurs trebuie să se anexeze dovada de plată a taxei de stat, dacă cererea de recurs se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru.*”

În conformitate cu art. 84 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă „*taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii.*

Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023.”

În conformitate cu art. 2 alin. (4) a Legii taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 „*taxa de timbru constituie 200 de lei.*”

Luând în considerație faptul că, cererea de recurs depusă de Gordaș Igor se impune cu taxa de timbru, însă de către recurentul Gordaș Igor nu a fost anexată dovada achitării taxei de timbru și nu a fost solicitată scutirea de la plata acesteia, Completul de judecată consideră necesar de a încasa de la Gordaș Igor în beneficiul Curții de Apel Sud, taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei.

Conducându-se-se de prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de Gordaș Igor.

Se menține încheierile Judecătoriei Bălți, sediul Central, pronunțate la 30 iulie 2024 și 18 septembrie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gordaș Igor împotriva Sistemului Judecătoresc al Republicii Moldova, în persoana Sistemului Judecătoresc Național unic, compus din 504 judecători cu statut echivalent și a părții ei componente Curtea de Apel Bălți, cu privire la constatarea faptului discriminării, încălcării drepturilor sale prin neadmiterea accesului la justiție și încasarea prejudiciului moral.

Se încasează de la Gordaș Igor taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Taxa de timbru se achită la următoarele rechizite bancare:

Beneficiar: Curtea de Apel Cahul
Cod IBAN: MD13TRPAAA142310A01191AA
Cod fiscal: 1006601004389
Banca Beneficiară: Ministerul Finanțelor-Trezoreria de Stat
Cod bancar: TREZMD2X

Președintele Completului,
Judecător: **Natalia Bondarenco**

Judecătorii: **Serghei Pilipenco**

Evgheni Bancov